

REGLEMENT VOOR DE TOEKENNING VAN DE CULTUURPRIJZEN VAN DE VLAAMSE OVERHEID VOOR HET JAAR 2009

---

1 ALGEMEEN KADER

Het uitreiken van cultuurprijzen behoort tot de tradities van de Vlaamse Gemeenschap.

De relevantie van deze cultuurprijzen is divers. Uiteraard geeft de Vlaamse overheid een expliciete blijk van erkenning van en stimulans aan het werk van de laureaat, omwille van het culturele, cultuurhistorische, vernieuwende en maatschappelijke belang. De cultuurprijzen weerspiegelen ook de beleidsopties en de inhoudelijke lijnen waarvoor de Vlaamse cultuuroverheid en het gevoerde beleid staan. Daarnaast vervullen de cultuurprijzen ook een maatschappelijke functie, door hun zeggingskracht voor de media en hun betekenis voor een publiek. Ze vormen daarom een communicatiemiddel van en over een cultuur(deel)sector en het Vlaamse cultuurbeleid als geheel.

En natuurlijk is de uitreiking van de prijzen ook een feest, een ontmoetings- en ook wel ontdekkingsmoment van en voor actoren uit heel diverse subsectoren.

De prijzen met een internationaal of nationaal karakter maken geen deel uit van dit reglement omdat ervan uitgegaan wordt dat de Vlaamse Gemeenschap niet eenzijdig de criteria, de procedure of de uitreiking voor deze prijzen kan veranderen.

2 OVERZICHT

De Vlaamse overheid reikt diverse cultuurprijzen uit, meestal jaarlijks behalve indien anders vermeld.

- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Algemene Culturele Verdienste;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor de Vrijwilliger;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Proza (driejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Poëzie (driejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Jeugdliteratuur (driejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Toneelliteratuur (driejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Kritiek en Essay (driejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Vertalingen van Nederlandstalige Letterkunde (driejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Podiumkunsten;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Muziek;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Jeugdtheater;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Beeldende Kunst;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Architectuur en Vormgeving (alternerend);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Cultureel Erfgoed;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Film;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Strip, de Bronzen Adhemar (tweejaarlijks);
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Smaakcultuur.

In 2009 worden de volgende cultuurprijzen toegekend:

- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Algemene Culturele Verdienste;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor de Vrijwilliger;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Podiumkunsten;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Muziek;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Jeugdtheater
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Beeldende Kunst;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Cultureel Erfgoed;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Film;
- De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Smaakcultuur
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Architectuur;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Toneelliteratuur;
- de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Kritiek en Essay.

Het bedrag is afhankelijk van de beschikbare middelen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

---

3 CRITERIA

Er gelden algemene criteria voor het toekennen van de Vlaamse cultuurprijzen:

- Zowel een organisatie als een persoon kan in aanmerking komen door een artistieke activiteit, een bijzondere prestatie of een verdienste die zichtbaar was in de periode september tot en met augustus voorafgaand aan de jurywerkzaamheden. Voor cultuurprijzen die niet jaarlijks worden toegekend wordt de beoordelingsperiode uitgebreid tot de tijdspanne tussen de toekenning van de vorige prijs en de maand augustus voorafgaand aan de jurywerkzaamheden. Hoewel deze periode als referentie geldt, kan het ruimere oeuvre of de historiek eventueel in rekening worden gebracht.
- De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Algemene Culturele Verdienste slaat evenwel altijd op een loopbaan, een oeuvre of een verdienste voor het brede culturele veld gedurende meerdere jaren. Een andere uitzondering zijn de tweejaarlijkse en driejaarlijkse prijzen;
- De cultuurprijs wordt uitgereikt aan een organisatie waarvan de zetel gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of aan een persoon die minstens drie jaar betrokken is bij het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap.
- Dit tweede algemene criterium geldt niet voor de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Vertalingen van Nederlandstalige Letterkunde.

De Prijs voor **Algemene Culturele Verdienste** kan uitgereikt worden aan een belangwekkend kunstenaar voor zijn/haar oeuvre, aan een persoon die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt in het brede culturele veld tijdens de afgelopen jaren, of aan een organisatie die door haar werkzaamheden belangwekkend genoemd kan worden in het brede culturele veld.

Met de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor de **Vrijwilliger** wil de Vlaamse Gemeenschap de aandacht vestigen op het vele vrijwilligerswerk dat in alle domeinen van de cultuur en in het bijzonder in het sociaal-culturele veld een belangrijke schakel is in de gemeenschapsvorming, de educatie, de culturele en maatschappelijke activering. Deze prijs kan gaan naar een organisatie of een persoon die zich in het afgelopen jaar bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt in het brede sociaal-culturele veld door middel van vrijwilligerswerk.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Proza / Poëzie / Jeugdliteratuur / Toneelliteratuur / Kritiek en Essay / Vertalingen van Nederlandstalige Letterkunde** kan driejaarlijks uitgereikt worden aan een Vlaams auteur wiens literaire werk in de periode van de drie jaar die voorafgaat aan het jaar van de toekenning, werd gepubliceerd en op een opmerkelijke wijze door zijn kwaliteit in de aandacht kwam.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Vertalingen van Nederlandstalige Letterkunde** kan driejaarlijks uitgereikt worden aan een auteur wiens vertaling van een werk van een Vlaams auteur in de periode van de drie jaar die voorafgaat aan het jaar van de toekenning, werd gepubliceerd en op een opmerkelijke wijze door zijn kwaliteit in de aandacht kwam. De laureaat moet een native speaker zijn van de taal waarin hij/zij vertaalt.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Strip, de Bronzen Adhemar** kan tweejaarlijks uitgereikt worden aan een Vlaams stripauteur (eventueel scenarist en tekenaar samen) wiens werk in de periode van de twee jaar die voorafgaat aan het jaar van toekenning werd gepubliceerd en op een opmerkelijke wijze door zijn kwaliteit in de aandacht kwam.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Podiumkunsten** kan uitgereikt worden aan een persoon (kunstenaar, organisator, ...) of een organisatie voor een opmerkelijke prestatie tijdens het afgelopen jaar. De jury kan putten uit het volledige veld van de podiumkunsten. Aangezien er een aparte prijs is voor toneelliteratuur, komt toneelliteratuur niet in aanmerking voor de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Podiumkunsten.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Muziek** kan uitgereikt worden aan een persoon (muzikant, dirigent, organisator, ...) of een organisatie voor een opmerkelijke prestatie tijdens het afgelopen jaar. Deze prijs wordt opgedeeld in drie subgenres:

- klassieke muziek (opera, musical, klassiek werk, hedendaags klassiek, orgelbeiaard), fanfare, brassband en jazz (toekenning 2009);
- pop/rock, dance, wereldmuziek, funk, blues, soul, alternatief (toekenning 2010);
- het Nederlandse lied (populaire Vlaamse muziek, kleinkunst, chanson, folk, volksmuziek (toekenning 2011).

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Jeugdtheater** kan worden uitgereikt aan een persoon (kunstenaar, organisator, ...) of een organisatie voor een opmerkelijke prestatie tijdens het afgelopen jaar. De jury kan putten uit het volledige veld van het jeugdtheater.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Beeldende Kunst** kan uitgereikt worden aan een kunstenaar, aan een persoon die op een andere wijze actief is in het veld van de hedendaagse beeldende kunst of aan een organisatie voor een opmerkelijke prestatie tijdens het afgelopen jaar. Het gaat om initiatieven of personen die voor de hedendaagse kunst een duidelijke betekenis hebben in een internationale context.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Architectuur of Vormgeving** kan uitgereikt worden aan een ontwerper, een persoon of een organisatie die een bijzondere rol speelt voor de architectuur of vormgeving in Vlaanderen.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Cultureel Erfgoed** kan uitgereikt worden aan een initiatief of een organisatie die een voorbeeldfunctie vervult voor het domein van het roerend en immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen in het afgelopen jaar. Bij voorkeur is dit initiatief exemplarisch voor een doordachte erfgoedwerking op langere termijn en wordt er rekening gehouden met de wijze waarop het initiatief werd geconcipeerd en ontwikkeld, eerder dan met

het kunst- of cultuurhistorisch belang. De prijs kan ook uitgereikt worden aan een persoon die zich het afgelopen jaar verdienstelijk heeft gemaakt voor de bewaring en de ontsluiting van het cultureel erfgoed in Vlaanderen.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Film** kan aan een individu (acteur, regisseur, scenarist ...), een organisatie of een productie worden uitgereikt. De jury kan putten uit het volledige veld van de film. Voor de benaming van deze prijs is duidelijk gekozen voor 'film' in plaats van 'audiovisuele kunst', alhoewel ook een videast de prijs zou kunnen krijgen. Om verwarring te vermijden met de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Beeldende Kunst, waarvoor ook een audiovisueel kunstenaar in aanmerking kan komen, werd gekozen voor de term 'film'.

De Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor **Smaakcultuur** kan uitgereikt worden aan een initiatief, een individu, een publicatie, een organisatie of een evenement welke een voorbeeldfunctie vervult voor het domein van de smaak en gastronomie in Vlaanderen in het afgelopen jaar. Bij voorkeur is dit initiatief exemplarisch in zijn verbondenheid met cultuur en cultureel erfgoed op langere termijn en wordt er rekening gehouden met de wijze waarop het initiatief werd geconcipeerd, ontwikkeld en bekendgemaakt in Vlaanderen. Commerciële initiatieven komen niet in aanmerking.

---

4 AFSPRAKEN, PROCEDURE, VERLOOP

---

1. Voor elke toe te kennen cultuurprijs stelt de minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur in samenwerking met haar administratie en de adviescommissies, een jury aan. Bij de samenstelling van de jury's wordt o.a. rekening gehouden met de competentie, ervaringen, betrokkenheid, plaats in en bekendheid bij het netwerk enz. Ook aspecten van diversiteit zijn hierbij doorslaggevend.
2. Het secretariaat wordt waargenomen door de administratie.
3. In de **eerste ronde** stellen alle juryleden een aantal mogelijke laureaten voor, van wie ze de kandidaturen beknopt motiveren.
4. Indien een lid van de jury zakelijke, organisatorische, financiële en/of familiale banden heeft met een genoemde kandidaat, dan meldt het jurylid dit onmiddellijk na de eerste ronde. Indien deze kandidaat voor de tweede ronde wordt geselecteerd, dan verlaat het jurylid de jury en maakt hij/zij er niet langer deel van uit.
5. In de **tweede ronde** worden de meermaals geciteerde kandidaturen behouden. Aan die selectie worden dan de namen toegevoegd waarvoor afzonderlijke juryleden in het bijzonder wensen te pleiten.
6. Uit deze selectie worden in elk geval **drie namen van de genomineerden** gekozen. Op die manier krijgen de genomineerden ook waardering.
7. Vervolgens overlegt en discussieert de jury verder over de drie nominaties. Dat resulteert in een gemotiveerde **voordracht van één laureaat aan de minister**.
8. De juryleden en de secretaris bewaren een **absolute geheimhouding** over de genomineerden en de laureaat tot na de uitreiking.
9. De nominaties worden circa drie weken voor de uitreiking bekendgemaakt door de minister.
10. Voor de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Algemene Culturele Verdienste wordt er niet met het systeem van publieke bekendmaking van de nominaties gewerkt.
11. De jury moet haar keuze motiveren en dit eveneens notuleren: de jury stelt voor elke genomineerde een motiveringstekst op, die eventueel door de minister als perstekst kan gehanteerd worden.

12. De secretaris ondersteunt de werking van de jury, maakt het juryverslag op en laat het goedkeuren door de jury.
13. Beide teksten worden voorgelegd aan de minister.
14. Het is mogelijk dat er in een bepaald jaar geen laureaat is voor een bepaalde prijs, zodat die prijs dat jaar niet uitgereikt wordt.
15. Personen en organisaties kunnen meerdere keren dezelfde prijs ontvangen, met uitzondering van de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Algemene Culturele Verdienste.
16. De minister maakt de laureaten bekend tijdens de uitreiking. Alle prijzen worden zo veel mogelijk samen uitgereikt in het kader van een cultureel media-evenement. De symbolische en financiële waarde van deze prijzen worden op deze manier beter onder de aandacht gebracht van de pers en het publiek.